

DOMOLJUB

ŠTEV. 24.

V LJUBLJANI, DNE 15. JUNIJA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Grobokopi vere

V predzadnji številki našega lista smo govorili o dveh vzrokih nevere: o svobodomislstvu in framazonstvu. Danes hočemo spregovoriti o dveh novejših pojavih te vrste, o nacionalizmu in komunizmu, okrog katerih se zbirajo milijonske množice pristašev, ki sta si bistveno nasprotna, v eni točki, v sovraštvu do vere in Cerkve pa popolnoma enaka.

Komunizem.

»Komunizem«, piše sveti oče Pij XI. v okrožnici o obnovi družabnega reda po evangeljskih načelih, »učiti in hoče dvoje, in sicer ne na skrivnem ali za oglom, temveč javno, odkrito z vsemi, tudi najnasilnejšimi sredstvi, najostrejši razredni boj in popolno odpravo zasebne lastnine. Da to doseže, se ničesar ne boji. Ko doseže, je neverjetno in grozno krut in nečloveški.« Komunizem šteje menda že okoli šest milijonov članov. Njen voditelj Jaroslavski je jedrnat izrazil nalogo brezbožnikov takole: Naša naloga je, da iztrebimo vero! To niso prazne besede! Z neverjetnim naporom skušajo to nalogo izvesti, zato so se sijajno organizirali. Povsod po širni ruski zemlji neumorno ustanavljajo celice, središče brezboštva, odkoder zastrupljajo okolico. To niso zaspani nedelavni ljudje. Značilni znaki te zveze so: Brezprimerno navdušenje za svoje zmotne cilje, odločna borbenost in strjenost v eno bojno črto. Te junaške bojevitosti grede na delo zoper vero z živo zavestjo, da so poklicane in izbrane, da izvrše veliko nalogo, da prenove obličje zemlje, odrešijo ljudi strupa vere in ustvarijo boljše bodočnost, nekaj raj na zemlji. Ta zavest jih ne tiči in podžiga k požrtvovalnosti, da se ne strajajo tudi velikim naporom in žrtvam za dosego cilja. Z nečestitimi brezbožnimi listi in tiskovinami, v katerih neverjetno sramote Boga in Cerkve, poplavlja neurečno Rusijo. Radio, gledališki oder, kino, protiverska predavanja bruhaajo sovraštvo, zasmeh, obrekovanje, obtožbe proti Bogu in Cerkvi. Šolajo se v nižjih in višjih brezbožnih šolah; za voditelje prireja se posebne tečaje.

Boljševizem hoče paradiž na zemlji, v resnici pa ustvarja pekel. O tem nam priča Rusija, dežela brez Boga. Cerkve podirajo in izpreminjajo v posvetne prostore, svete podobne sežigajo, duhovnike in redovnike zapirajo in morijo in prav tako tiste, ki se ne čujejo priznati za boljševike. Otroci so brez staršev, brez kruha in brez prave vzgoje. Zakonsko in družinsko življenje je padlo na

nižjo stopnjo kot je pri inorodnih afrikanških rodovih. Umirati morajo ljudje brez Boga, brez verske tolažbe. Pač obsodbe vredni tudi med nami tisti, ki se nič ne brigajo, da bi odpravili ali izpremenili slabe gospodarske razmere, ki zagrenjajo ljudstvu dušo in pripravljajo na ta način tudi med nami pot boljševizmu.

Nacionalizem.

Ze nekateri stari poganski narodi, n. pr. Grki in Rimljani, so videli le svoj narod in ga poviševali tako, da so teptali druge narode. Svoj narod so skoraj po božje častili, druge pa smatrali za manj vredne in jih pokončavali z mečem. Ta duh narodnega malikovanja dobiva v zadnjih stoletjih vedno večji razmah. Tem močnejši sili na dan, čim bolj gine krščanstvo. Narod same vse, kar more: kar stori je dobro, sveto. Narodna sila ustvarja pravo. Maksim, glavni apostol absolutno — narodnostne ideje, je učil, da se Bog sam v zgodovini učlovečuje; narodi so le prehodne faze božjega učlovečenja; vera, nebesa, verske resnice se potemtakem izpreminjajo po tem, kakor se človeštvo razvija, kakor narodi napredujejo; odrešenje obstoji v tem, da se narodi oproste tujega gospostva. Prav zato se smatra nacionalizem upravičenega, da tepta pravice sosednih narodov in jim zanika pravico svobodnega razvoja. Uporablja vsa sredstva, tudi uboje in umore, samo da doseže svoj namen, čeprav na škodo in krivico sosedov. Odtod tista mržnja med narodi, medsebojne nezaupanje, silno oboroževanje, nemiri in vojske. Prav tu je vzrok, da so našli bratje po krvi in jeziku, Hrvatje in Slovenci, ki so po mednarodnih pogodbah ostali pod Italijo oropani mnogih pravic, ki jim gredo po naravnem in božjem pravu. Duhovniki in učitelji slovanske narodnosti, kar jih ni rojenih v mejah sedanje Italije, so skoraj vsi izgnani; kar jih je pa še ostalo, ne smejo nemoteno rabiti slovenski in hrvaški jezik v šoli in v cerkvi. Nikogar ni, ki bi otrokom v šoli razlagal verski nauk, Kristusov nauk, v materinskem jeziku, ki ga edinega razumejo. Vernikom je v mnogih krajih otežkočeno in celo prepovedano javno moliti v hrvaškem ali slovenskem jeziku, duhovnike pa, ki pridigajo v narodnem jeziku, pozivljajo na odgovor. Tudi časniki so jim prepovedani, tako da tudi po dobrih listih, pisanih v materinskem jeziku, ne morejo prejemati verskega pouka in tolažbe.

Gotovo je, da je tudi pretirani nacionalizem velik greh proti naravnim in božjim zakonom in tako nemajhen miner krščanske in vsake vere.

Močni so torej sovražniki brezboštva. Zato velja bolj kot kdaj vsem katoličanom v sedanjih dneh opomin sv. očeta Pija XI.: »... Kakor že večkrat v zgodovini Cerkve, stoji tudi sedaj nam nasproti svet, ki je po velikem delu zopet padel skoraj v popolno poganstvo. Da bi se ti sloji zopet privedli h Kristusu, ki so ga zatajili, bo treba izmed njih samih izbrati in vzgojiti Cerkvi pomožne vojščake, ki dobro poznajo nje, njih mišljenje in hotenje, in bi s pristrano bratsko ljubeznijo dobili dohod do njih sre...« Z drugo besedo: Katoličani na delo v duhu katoliške akcije!

Kmetiskim dekletom v opozorilo

Vsem dekletom ki sanjajo o tem, da bi v službi v mestu našle lepše življenje, kakor ga imajo na deželi, sledeče:

Časi, ko so dekleta z dežele v mestih lahko našla službo kot služkinje ali tovarniške delavke, so minuli. V tem oziru je v mestih nastopila kriza. Tovarne so skrčile obrate in ne rabijo novih delovnih moči, večina gospodinjav je vsled vsestranske krize tudi v takem položaju, da ne more sprejeti novih služkinj. Dekleta, ki brezmišlno pridejo v mesto, se navadno po več dni brez uspeha potepajo po mestih in iščejo službo, nazadnje pa se morajo vrniti domov, ker službe ne najdejo. Taki službi so vedno bolj pogosti.

Vse to nas sili, da svetujemo vsem dekletom: »Nikar ne silite v mesta! Prejšnje služkinje še sedaj izhajajo, a za nove skoraj ni mest.«

Tistim, ki pa so tako revne, da doma nimajo niti kruha, niti obleke, niti dela in so prisiljene iti po svetu si iskati zaslužka, polagoma na srce sledeče:

Praden se podaste na pot, se ogasite pri domačem dušnem pastirju in se z njim posvetujte. On vam bo povedal, kaj vam je storiti.

Brez denarja se nikar ne podajte na pot. Vsaka lahko računa s tem, da službe ne bo mogla takoj najti in bo navezana na to, kar s seboj prinese.

Vsak se naj čuva pred zapeljivci. Vedno več je takih, ki se na potu ali na kolodvorih prištevajo k neizkušnim dekletom in jih z obljubo, da jim preskrbijo službo ali prenočišče, zapeljujejo. Nasledio je že marsikatero dekle in spregledalo žele takrat, ko je bilo prepozno.

V Ljubljani se obrnite na osebo, ki nosi

PO SVETU

Italija

Te in eno. V Julijski krajini se dan za dnem ubija otrokom v glavo, kako zverinska je bila Avstrija, kako hudo in krvoločni so Slovani, kako grd in neolikan je slovenski jezik. Kakšno sodbo si bodo naredili otroci o šoli in o državi, kadar bodo doumeli, da so jim uradno lagali. Italijanska državna banka nakupuje zlato v državi. V časopisju je ponovno pozvala občinstvo, naj prinese na sedeže podružnic vsakovrstne predmete iz zlata. Povsod je nastavljen strokovnjak, ki ponujene stvari preskusi in oceni, na kar banka plača čisto vrednost po 12.627 lir za kg zlata. Doslej je banka na ta način dobila že za pet milijonov papirnih lir zlata. Umetnost tega nakupa je zlasti v tem, da protivrednost ostane v državi. Poprej je banka za nakup zlata na tujem prodajala devize, pa se je njih zaloga močno skrčila. — V Trstu je umrl znani slovenski voditelj Ivan Daneu. — Avtomobil je povezil in hudo poškodoval 39 letnega Edvarda Rejo iz Smartnega pri Kojkem. — Tržaški prefekt je podpisal 79 dekretov, ki izpreminjajo slovenska imena v italijanska. — V župniji Stari Pazin so odpravili hrvatsko pridigo, čeprav so župljani sami hrvaški kmetje.

Avstrija

s Minister dr. Jakontić na tehtnici. V avstrijskem parlamentu so pri razpravi o vladi ni izjavi zahtevali socialdemokrati, da se izvoli preiskovalni odbor, ki naj bi ugotovil, da-li je minister dr. Jakontić avstrijski državljani ali ne. Pri tem je prišlo dvakrat do pretepa med socialdemokrati in haimatblokovci. Predniki dr. Jakontića izhajajo iz Primorja ter je bil tudi dr. Jakontić rojen v Trstu in obvlada menda nemško, italijansko in slovensko. Prej so se Jakontići pisali Jakontići. Po vojni je bil odvetnik v Meranu, v zadnjem času pa v Innsbrodu. V Avstriji imajo razne Jakontiče, Zajce, Muhice, Samije, Sušnike itd., ki igrajo v republiki veliko vlogo.

s Iz Slovenskega Korotana. V Radlšah so pokopali bivšega župnika na Golšovem, g. Franciška Holecia. — 90letnik rojstva je praznoval 5. junija s stolni kanonik Janez Vidovc. — V Bilčovju je bil izvoljen za župana Franc Krusič, p. d. Rupej iz Velinje vasi. Tudi vsi člani občinskega predstojništva so Slovenci. — V Sencu, občina Grabšajn, je pogorelo gospodarsko in stanovanjsko poslopje pri Bedstichlerju. — Za župnika v Mohličah je imenovan g. Josip Hanisch.

Češkoslovaška

s Za ublažitev gospodarske krize. Češkoslovaška vlada je predložila parlamentu nekaj zakonov, ki naj bi ublažilo vplivali na obstoječo gospodarsko krizo; izmed teh so najvaž-

na rokavu belo-rumen trak z napisom »Kolodvorski misijon«. Ta vam bo dala potrebne nasvete. Do drugih ne imajte zaupanja.

V Mariboru dobite potrebna pojasnila v Marijanišču (Gregorčičeva ulica). Katera za to ulico ne ve, naj vpraša stražnika, ki je na kolodvoru. Na druge neznanke ljudi se nikar ne obračajte s vprašanji, ker ni mogoče vedeti, komu se sme zaupati in komu ne.

Tiskarstvo K. A. Maribor.

DENAR.

Denar je zakonito menjalno sredstvo. Njegovo zbirališče in razhodišče so **denarni zavodi**. Ti so posredovalci med bogatimi in revnimi, so regulatorji denarnega prometa, so podporniki gospodarstva, obrti, trgovine in industrije.

Zato ne odteguj denarnim zavodom! Ne dvigaj ga po nepotrebnem! Ne kupuj stvari, ki jih ne rabiš nujno! Ne zapravljaj denarja iz strahu, da bi izgubil veljavo! Ne drži denarja doma in ne skrivaj ga! Z vsem tem škoduješ sebi in drugim. Zgubo imaš na obrestih in podpiras gospodarsko krizo, ki tepe tudi tebe.

Dinar veljave ne bo izgubil. Inflacije ne bo! Bodl torej pameten! Ne daj se begati! Varčuj in nalagaj **denar** v denarne zavode!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA V LJUBLJANI izplačuje nove vloge, naložene od 15. maja letos naprej, brez zadržka in v vsakem znesku ter jih obrestuje po običajni obrestni meri.

izplačuje nove vloge, naložene od 15. maja letos naprej, brez zadržka in v vsakem znesku ter jih obrestuje po običajni obrestni meri.

nejši zakon o kreditni pomoči poljedelstvu, zakon o ustanovitvi centralne obrtnega zadrugarstva in o ustanovitvi centralne kmetijske zadrugarstva. Prvi zakon predvideva pomoč za največ osem let vsem onim poljedelcem, ki ne morejo odplačevati obresti svojih dolgov. Pomoči bodo deležni le oni poljedelniki, pri katerih je kaj izgleda, da bi jim taka pomoč tudi res koristila. V to svrhu bo ministrstvo poljedelstva prevzelo državno jamstvo do 200 milijonov Kč za dobo 15 let. Istočasno bo dala država za poljedelski kredit tekom 8 let 100 milijonov Kč letno. Prav tako bo dala država obrtnim zadrugam 20,7 milijonov Kč črtna, razen tega pa bo trgovinsko ministrstvo vlagalo letno še po 2 milijona Kč. Tretji zakon predvideva novo centralo vseh zadrug, katera centrala bo uživala državno pomoč. Veliko zanimanje vlada tudi za stanovanjski zakon, ki je že v celoti izdelan in ki bo sedaj predložen parlamentu, da ga odobri in reši še nekatera sporna vprašanja. Zakon predvideva redne in izredne mere, te slednje bodo veljale le začasno. V zakonu so tudi določbe o pospeševanju gradbene delavnosti. Kakor poroča nadalje »Jugosl. Lloyd«, bo predložen parlamentu tudi zakon o pomoči brezposelnim in o podaljšanju zakona o uvoznem kreditu. Končno pa je izdelan tudi dodatek k rudarskemu zakonu. Povod temu je dal zadnji štrajk rudarjev v severovzhodnih rudokopih. Tu so namreč podjetniki odpustili delavce samo zato, da bi zmanjšali množino izdelka in tako povišali cene. Če bi se v bodoče pojavili taki primeri, predvideva ta dodatek k rudarskemu zakonu, da sme država na stroške podjetnika imenovati upravnika

rudnika, ki bi imel nalogo spraviti rudnik v običajno poslovanje. Tudi vse parlamentarne komisije zelo pridno delajo na izdelavi raznih gospodarskih in socialno-političnih zakonih, iz česar vidimo, kako veliko skrb posveča češkoslovaški ljudski parlament tem danes tako prečim vprašanjem.

s Razno. Železne tovarne v Vitkovitah bodo odpustile zopet 8000 delavcev; zaposlenih imajo 16.000 delavcev, dela je pa samo še za 8000. — Za 35.000 čeških kron cigaret je bilo ukradenih iz zaplombiranega vagona v Hodyninu. — 120 ha bo merilo pristajališče za aeroplane, zgrajeno v Tatrah. — Po 18 letih se je vrnil iz Rusije Jan Humlíček iz Kladova, ki je bil že davno proglašen za mrtvega. — Požar je uničil tovarno klobukov E. Novaka v Brodku pri Konicah.

Nemčija

s V vedno večjo zagato prihaja nova nemška von Papenova generalno-kapitalistična vlada. V parlamentu nima večine, vzdržati pa se hoče za vsako ceno. Razpisala je zato volitve in upa, da bo s podkupovanjem in nasiljem pomogla sebi do zmage in izpremenila ustavo, ki naj potisne v kot pravo voljo nemškega naroda. Von Papen hoče imenovati za Prusijo in najbrž tudi za druge nemške dežele komisarje iz vrst svojih somišljenikov. Ti naj bi nadomestili sedanje deželne vlade, ki se nahajajo v rokah nasprotnikov Papenove vlade. Pa s to zadevo ne gre lahko. Ministrski predsedniki treh južnih nemških dežel so se že Papenovega načrta odločno uprli in ne puste, da bi bile nemške dežele oropane velike samostojnosti, ki jim jo daje ustava. Kakor vse kaže, bo von Papen svojim fašističnim metodam težko kos, zakaj nemški narod je drugega kova kot italijanski. Znani nemški pisatelj Herman Wendel je te dni izjavil, da je von Papenova vlada samo oblak, ki bo kmalu odšel za gore. Mi pa smo mnenja, da von Papen, ki se za njim skrivajo vojaški monarhistični krogi z nemškim prestolonaslednikom na čelu, ne bo kar preko noči dal krmila iz rok.

Francija

s Zblaznela ženska v cerkvi. Ko je te dni duhovnik v cerkvi Odrašitelja v Lionu daroval sv. mašo, je začela nenadoma po sredi cerkve razburjeno hoditi sem in tja neka ženska. Ker je niso mogli pomiriti, so poklicali policista. Ko je prišlo oko postave, je pa čudna dama naravnost pobesnela. Potegnila je samokres in oddala proti policistu kar šest strelcev, ki pa k sredi niso nikogar zadeli. Tudi policist je trikrat streljal na žensko, pa je tudi ni pogodil. Seveda je povzročilo pokanje med številnimi obiskovalci hiše božje nepopisen strah in vsak je gledal, da je čimprej odnesel peko na prosto. Slednjijo so znorelo žensko le ukrotili. Na policiji je izjavila, da je Poljakinja in da se piše Vanda Walkurah. Dokazila ni imela pri sebi nobenega. Najbrž je nesrečnica blazna.

Španija

s »Živel Kristus Kralj! Živela katoliška Španija!« Španski pravosodni minister je obiskal oni dan mesto Cadix. Na kolodvor so došli tudi mnogi katoličani, da pozdravijo ministra po svojem običaju. Ko se je minister prikazal, je začela velika množica vzvikati: »Živijo Kristus Kralj! Živijo katoliška Španija!« Gospod pravosodni minister Alborniz je začuden gledal. Katoliški klicatelji in ministri

prijatelji pa so se spopadli med seboj do krvi. Posredovati je morala policija. Oblast je za klica »Naj živi Kristus Kralj« in »Živela katoliška Spanija!« kaznovala 30 katoličanov z velikimi denarnimi globami.

Japonska

s Na vsak način hočejo vojno. Napetost med Rusijo in Japonsko še ni ponehala. Korejci so v zadnjem času ukradli Japoncem tajne vojaške listine, iz katerih je razvidno, da hoče Japonska na vsak način še letos vojno z Rusijo pod to ali ono pretvezo. Rusi imajo ob mandžurski meji zbranih 250.000 mož z vsem najmodernejšim bojnim orožjem. Preiskovalna komisija Zveze narodov, ki se mudi v Mandžuriji, bo baje predlagala, naj se Mandžurija postavi pod varstvo Zveze narodov.

Drobne novice

31. julija bodo volitve v nemški državni zbor.

Inozemci ne bodo več mogli izvrševati državne službe v Turčiji — je sklenil tamošnji parlament.

Svobodne volitve zahteva od nove vlade romunski kralj.

Zopet bo postala monarhija, Bavarska namreč, je izjavil nemški politik dr. Hein.

V avstrijskem Leobnu so bili pretepi med nemškimi narodnjakarji in krščanskosocialnimi omladinici.

Mednarodni kongres skladateljev je bil 7. junija odprt na Dunaju. Nad 150 odposlancev.

Redne odnošaje je sklenila vpostaviti kitajska vlada s sovjetsko Rusijo.

Za častnega meščana je imenoval mestni svet v nemškem Münstru svojega rojaka bivšega kanclerja dr. Brüninga.

300 milijonov šilingov posojila naj dobi Avstrija, je izrekel mednarodni finančni odbor v Zenevi.

Eno milijardo frankov posojila hoče najeti Belgija.

Brzovlak Varna—Sofija je trčil pri Veliki Tirnovi v tovorni vlak; 7 hudob, mnogo lahkob ranjenih.

Dva podčastnika in trije vojaki so bili ubiti pri eksploziji municijskega skladišča v italijanskem Neaplju.

Nasedla je španska ladja »Teide«; 800 potnikov v nevarnosti.

11 mrtvih in 40 ranjenih so doslej izveleli iz neke po požaru uničene hiše v amerškem Clevelandu.

Francoski ministrski predsednik Herriot se je izjavil proti priključitvi Avstrije k Nemčiji.

Umri je italijanski poslanik v Londonu Bordonaro. Nenadoma se mu je v možgane vtila kri.

36 stopinj toplote je bilo te dni na Bolgarskem.

Novo notranje posojilo v znesku 3.2 milijarde rubljev je razpisala sovjetska vlada (en rubl okrog 20 Din).

Besedilo zakonskega načrta vlade, s katerim naj bi se odpravila prisega angleškemu kralju, je irski senat odklonil.

Novo svobodne volitve za državni zbor v Romuniji bodo 17. julija.

50 odstotkov inozemskih naložb v bankah naj se zapleni v korist države, je odredila čilaska socialistična vlada.

Evharističen kongres v Sarajevu.

Krški škof dr. Jos. Stebrnič govori na slavnostnem zborovanju pred sarajevsko katedralo.

Evharističen kongres v Sarajevu.

Zastopniki oblasti pri slovesni službi božji pred sarajevsko katedralo: (od leve na desno), ban Popović, general Belič, podban Hadžomerović, general Jovanović, mestni župan Mutevelić.

† Lucija Odlaskova, vzorna krščanska žena in mati in odlična narodna prvoroditeljica je umrla v Ljubljani.

Spomenik + nadškofu dr. Josipu Stadlerju so ob priliki evharističnega kongresa odkrili v sarajevski katedrali.

Predavatelj se je ogrel v svojem govoru: »In še enkrat vam pravim, zdravila še nikomur niso koristila.«

»To ni res,« se oglasi nekdo iz ozadja.«

»S to trditvijo še ni nič dokazanega,« je dejal govornik.

»Pa lahko dokazem, moj oče je namreč lekarnar.«

V vsako hišo Domoljuba!

KAJ JE NOVEGA

Zahvale

Upravi

»DOMOLJUB«

v Ljubljani.

Podpisani pogorelec se Vam za poslanih 1000 Din s solznimi očmi zahvaljujem. Zdaj bom najprej vrnil obleko, ki sem si jo izposodil pri usmiljenih ljudeh, ker mi je popolnoma vse pogorelo. Molil bom, naj Bog nakloni še več narčnikov »Domoljuba«, ki tako skrbijo zanje v hudi nesreči. Jaz in moji mu ostanemo zvesti.

Sv. Jedert nad Laškima, 9. junija 1932.

Jernej Slokan.

ZAHVALA.

Podpisani Jožef Petrič, posestnik v Starem apnu v Škocijanu se najljubšeje zahvalim »Domoljuba« za poslano podporo 1000 Din, ko me je zadela nesreča in mi je pogorela hiša in vsa gospodarska poslopja do tal.

Škocijan pri Turjaku, 20. maja 1932.

Jožef Petrič s. r.

Osebnosti

d Za novega rektorja vseslovenske v Ljubljani je izvoljen za prihodnji dve leti redni vseslovenski profesor prelat dr. Matija Slavič. Iskreno čestitamo!

d 70 let je dopolnil g. prof. mgr. Ivan Vreže v Mariboru. Bog živi neumornega gospoda jubilaranta še mnogo let!

d V Rogoški Slatino je odpotoval na oddih knezoškof lavantinski g. dr. Andrej Karlin.

d V katoliško vero je bil sprejet te dni v Novem mestu Josip Hormenko, rodom Rus iz Okaninova. Kot vojni ujetnik je ostal v Sloveniji in biva v Ostrogu pri St. Jerneju.

d V avstrijskem Gradcu je bil odlikovan z zlato častno kolajno za zasluge slovenski re-

dovnik pater provincial frančiškanov g. p. Pelagij Klemenčič. Odlikovanec je po rodu Slovenec in sicer od Sv. Trojice v Slov. goricah. Oni dan je bilo p. Klemenčiču izročeno visoko odlikovanje, ki mu ga je dal zvezni predsednik avstrijske republike. Izročil mu ga je osebno štajerski deželni glavar dr. Rintelen, ki je sedaj minister za uk in bogochastje. Čestitamo!

Domače novice

d Občni zbor Kmetijske družbe se je vršil 8. junija v Ljubljani. Večina je vzlic ugovoru močne manjšine sprejela nova pravila in izvršila po njih, ne čakajoč običajne oblastne potrditve, novo volitev glavnega odbora in nadzorstva.

d Novo šolo so zgradili za 280.000 Din v obmejnem Lokavcu. V nedeljo 12. junija je svetolenarški župnik g. Franc Sinko novo šolsko poslopje slovesno blagoslovil.

d Sprejemni izpit za srednje šole. Kraljevska banska uprava razglasa: Starši, ki žele vpisati otroke v I. razred srednje šole, se opozarjajo, da se sprejemni izpiti vrše v juniju počenši z dnem 23. Za sprejemni izpit je vložiti pri ravnateljstvu zavoda od 20. do 23. junija prošnjo, opremljeno z izpričevalom osnovne šole in z rojstnim listom ter kolkovano s 5 Din. V avgustu, odnosno jeseni, ni sprejemnih izpitov. Tudi oni morajo opraviti sprejemni izpit, ki hočejo delati privatni izpit za I. razred.

d 50 letnico odkar imajo stalnega slovenskega župana so praznovali Ljubljanci pretekli teden.

d 4000 ljudi je manifestiralo 6. junija pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah na evharističnem kongresu za naše najdražje svetinje.

d Očistvo nasledstvo v obliki lepih belih zob lahko ohranite v pozni starosti s stalnim čiščenjem z znano »Chlorodont« zobno pasto. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.—

d Slovenska letovišča je obiskalo v preteklem letu 115.824 tujcev. (Leta 1928 34.193, leta 1929 51.969, leta 1930 115.824.) Lani je torej tujski promet v primeri s predlanskim nekoliko padel, vendar iz naštetih števil lahko sklepamo, da je postal tujski promet važen vir našega narodnega premoženja.

d Zapuščinska razprava po nedavno umrlem 34 letnem posestniku g. Leopoldu Rusu se je vršila te dni. Blagi pokojnik je med drugim zapustil: 3000 Din fondu za ustanovitev litijske fare; 3000 Din za zgradbo cerkve Kristusa Kralja v Hrastniku; 1000 Din cerkvi na Slemšku nad Vataci in 1000 Din cerkvi v St. Juriju pri Litiji.

d Spominsko ploščo pokojnemu pesniku Antonu Askercu so odkrili v njegovem rojstnem kraju v Rimskih toplicah v nedeljo dne 12. junija.

d Nad 100.000 ljudi je obiskalo letošnji ljubljanski velesojem.

d Novi škroplini avtomobil je dobila te dni mestna občina v Kranju.

d Pristojna oblast je pregledala občinske račune v Smartnem ob Paki. Gospod revizor banske uprave je izjavil, da se je poslovanje pri tej občini vršilo v najlepšem redu, kakor se le kje malokje najde.

d Ležišča črnega premoga so odkrili nedaleč od železniške postaje Konjice.

d Za 10% je znižala najemnine v svojih hišah mestna hranilnica v Ptuj.

d Zelo važno za vse, ki imajo radioaparate. Evangelijski župnik Darvaš v Križevcih v Prekmurju je ob divjanju nevihte štital pri odprtem oknu, kjer je bil v bližini radioaparat. Strela jo urezala v bližini hiše, oplazila anteno in po žici prodrla v aparat in ga uničila. G. župnika je strela oplazila po levi strani, mu zažgala ovratnik, ga opekla po prsih in pod pasuho. Na pomoč prihiteli domači so župnika komaj obudili k življenju z umetnim dihanjem. Radioaparate je treba ob bližanju nevihte odklopiti, ker sicer se lahko zgodi največja nesreča.

d Hude ošpice so se pojavile v ribniški dolini. Je umrlo že več otrok.

d Novo ustanovljena Gospodarska zadruga na Koroški Beli je na javni dražbi kupila Puntarjevo hišo. Hiša je na zelo prometnem kraju sredi vasi in ima dve obrti: pekarijo in trgovino. Pekarijo vodi dosedanji poslovođa g. Eržen; trgovski prostor pa še popravljajo. V odboru zadruge so: načelnik g. župnik Matevž Zbontar, podnačelnik Janez Vidic, odborniki: Pavel Sedej, Rafael Šoberl, Tomaž Smolej. Zadruga ima zelo plemenite namene.

d Dobra vina in poceni za svatbo krat, pogreb, za delavce, košnjo itd., kupite najbolje pri Centralni vinarni, Ljubljana, Frankopanska ulica 11.

Med brati Hrvati

d Za senjskega škola je bil imenovan g. dr. Ivan Starčević.

d Resno je pretepel natakar Šaban Salinović zagrebskega odvjetnika in književnika dr. Milana Budaka. Natakar je izjavil na po-

Priloga se prvi slovenski zavej

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Davek na bencin se zvišali v ameriških Združenih državah. To bo neslo 150 milijonov dolarjev.

Rusi in Madjari se pogajajo glede izmenjave blaga; Rusi bi dobavili petrolej, Madjari pa stroje.

53 let je star novi nemški kancler Franz von Papen. Pred prevratom je bil oficir.

V pruskem deželnem zboru se je vneševala v razpravo tudi galerija.

Pogajanja med Anglijo in Irsko so se razbila.

Grške državne železnice je vzela v zakup neka francoska finančna skupina.

Hranilne vloge so se zvišale pri jugoslovanski poštni hranilnici.

Predsednik madjarske vlade Karoly je izjavil, da se uvede pri prihodnjih državnih volitvah tajno glasovanje. Madjare srečuje pamet!

Za sporazum sta se začeli pogajati Irska in Anglija.

Vladna kriza v Belgiji je končana; prejšnji ministrski predsednik je sestavil novo vlado.

Peddesetletnica smrti Garibaldija, velikega borca za svobodo so praznovali Italijani 2. junija.

Zasilna naredba predsednika poljske republike veli, da se morajo znižati plače ravnateljev, predsednikov in svetnikov 18 družb in velepodjetij.

Inosemški študentje so sklenili zaradi zadnjih pretepev, da ne bodo več študirali na Dunaju.

Novce po 50 in 100 lejev je dala kovati romunska vlada.

43 Ukrajincev stoji pred sodiščem v poljskem Rovnu; so obdolženi veleizdaje.

Tri milijone funtov šterlingov (1 funt je okrog 206 Din) je posodila Italija Turčiji.

Zopet je vse cerkve zaprla vlada v Mehiki.

300 milijonov šilingov posejla dobi Avstrija.

Samo še 400.000 stotov pšenice je na razpolago za izvoz v Ogrski.

Prisegla je nova grška Venizelosova vlada. 17% vojaštva avstrijske republike je vpisanega v Hitlerjevi stranki.

Proti avtonomni Kataloniji so se pričeli oglašati španski centralisti v parlamentu in izven njega.

Hud potres je bil 8. junija v Mehiki; 60 mrtvih, okrog 100 težko ranjenih.

Še vedno je zaprta borza v grških Atenah. Samo 300.000 brezposelnih je na Poljskem.

Cena volne in bombaža je padla na polovico predvojne cene. Kje je torej vzrok, da je obleka še vedno draga?

Volitno vlado imajo v Grčiji.

liciji, da je dr. Budaka napadel radi tega, ker je prejšnji dan govoril proti njegovemu političnemu prepričanju. Kakšnega političnega mišljenja je Salinović in kakšnega Budak, časopisje ne poroča. — Zadnje vesti vedo, da sta bila 11. junija ponovno napadena iz neznane skupine ljudi pravnik Ulenović in Konjevod. Oba so vsled hudih poškodb morali pripeljati v bolnišnico.

d Pet samomorov je bilo v 7 dneh v Osijeku. Zalostna slika današnjega sveta.

d Huda toča je divjala 7. junija nad Zagrebom in okolico. Je napravila precej škode.

d V italijansko-dalmatinskem Zadru so te dni na svečan način izročili italijanski križarki »Zara« vojno zastavo. Svečanosti sta prisostvovala poleg drugih odličnikov tudi italijanska generalna konzula našega Splita in Šibenika.

d Peklenski stroj so oni dan našli pri spomeniku pokojnega kralja Petra I. v Otočacu. Baterija je imela na eni strani označko »Ustaša«, na drugi strani pa mrtvaško glavo. Stroj je bil nastavljen na 3 ure popoldne. Takrat bi bil pekleni stroj eksplodiral, a so ga še pravočasno zagledali.

d 25 konj, ovc in koz so raztrgali te dni volkovi okoli vasi Gornja in Dolnja Močila in Novo selo.

d Novi tip aeroplana. Upokojeni hrvatski profesor Franjo Radošević je obvestil trgovsko zbornico, da je iznašel novi tip aeroplana, ki lahko pristane na dvorišču ali na ravni hišni strehi in se lahko dvigne z najmanjšega mesta.

d Mnogo stanovanj in trgovskih prostorov je praznih v Novem Sadu. Za 600 mesečnih dinarjev že dobijo v novi hiši dvosobno stanovanje s kopalnico, kuhinjo, sobo za dekle in z drugimi pritliklinami.

d 40.000 jutrer zemlje je čez in čez pokrite s koblicami v Banatu in sicer od Idjoša, Mokrina, Sajana, Padeja, Čoke, Bikača pa do Bača in Sv. Nikole. Dosedaj je popolnoma uničenih že okrog 2500 jutrer zemlje. Okrog 3000 ljudi iz ogroženih pokrajin je že od 20. maja do danes neprenehoma v ljutem boju s koblicami. Boj vrše na dva načina: Po polju sipajo neki prašek in zastrupljajo živalice, to je prvi način. Drugi način borbe je enostavnejši, a menda bolj učinkoviti. Po pet do šest kmetov napravi nekatere kroge. Se poprej pa na neko mesto navozijo do 30 voz slame. Proti velikanškemu kupu slame podijo s palicami in kričanjem koblice z drugih polj. Ko jih naženo v dovoljni meri, slamo zažgo. V velikanskem kresu pogine večkrat na stotisoče koblice. Dosedaj se uporabi dnevno 200—300 voz slame, katero banatski kmetje tudi iz daljnjih krajev radi odstopajo popolnoma brezplačno. Najlepši zgled je dal doslej bivši narodni poslanec in veleposelnik Joca Budišin, ki je podaril sam 600 voz slame.

Iz naše prestolice

d Državni proračun za leto 1933/34 mora biti še nižji od sedanjega, je zaukazal naš finančni minister.

d Za poplavljenice. Dne 6. junija se je zopet sešla narodna skupščina v Beogradu. Go-

Negovanje lepote

na medicinsko-kozmetični podlagi, to je nova smer, ki je zares dobra, če se za to uporabljajo pripomočki, katerim z medicinske strani ni prigovora, kot so: Fellerjeva Elza-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elza-pomada za rast las. Za vnaprej poslanih 40 Din 2 lončka brez daljnjih stroškov pri karnariu Feller, Stubica Donja, Elzatrž 16. Savska.

spodje ministri so predložili razne nove zakonske predloge, gospodje poslanci pa so stavili razna vprašanja in predloge. Prečitano je bilo tudi vprašanje poslanca dr. Ivana Lončarovića o poplavih in o korakih, katere namerava vlada ukreniti, da pride na pomoč odškodovanecem.

d Okrnjeno delovanje zasebnih ženskih učiteljskih. Prosv. minister dr. Kojić je na podlagi § 88. zakona o učiteljskih in po poročilih banskih uprav v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu odredil, da zasebna ženska učiteljska uradnik v Ljubljani in Škofji Loki, šolskih sester v Mariboru, usmiljenih sester v Zagrebu ter sester sv. Jožefa v Sarajevu lahko še nadalje obstajajo pod sledečimi pogoji: 1. Od prihodnjega šolskega leta 1932/33 smejo sprejemati in vpisovati v prvi razred samo tiste učenke, ki so

— Živčno in duševno bolnim povzroči zelo mila, naravna »Franz-Josef« grenčica dobro prebavo, čisto glavo in mirno spanje. Po izkušnjah slovitih zdravnikov za živčne bolezni je najtopleje priporočati rabo »Franz-Josef« vode tudi pri težkih obolenjih možganov in hrbtne možga. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

kandidatnje reda. Absolventke teh šol, vpisane v začetku prihodnjega šolskega leta 1932/33 ne morejo biti sprejete v državno službo, temveč se lahko nameste samo po zasebnih šolah svojih verskih organizacij, kar se bo zabeležilo na njihovih diplomah. 2. Vsi profesorji in profesorice morajo imeti usposobljenost profesorjev učiteljskih, ki se zahteva po uradniškem zakonu. Njihove izpise mora odobriti prosvetno ministrstvo. 3. Ravnanje se morajo v vsem po učnem načrtu in programu, kakor tudi po drugih zakonitih predpisih, ki veljajo za državna učiteljska. Učenke, ki so v šoli na dan, ko stopi v veljavo ta odredba in dovrše študije na zasebnih učiteljskih lahko dobe po dovršitvi šole državno službo, če izpolnijo vse pogoje, ki se zahtevajo za državne uslužbenke. — Kakor znano, so bila doslej zasebna samostanska učiteljska tako od staršev

d Ni jim treba izplačevati vlog. Ministrski svet je izdal uredbi, s katero dobivajo hranilnice v Gorskem Kotaru, Ravni gori, v Kotaru ter Bosanska banka in Muslimanska kreditna banka pravico, da se poslužujejo prednosti § 5. zakona o zaščiti kmetov, to se pravi, da jim ni treba izplačevati vlog. Vsem navedenim posojilnicam so imenovali posebne državne komisarje.

d Za dijake, ki hočejo v inozemstvo. Dijaki, ki nameravajo študirati v inozemstvu, si morajo izposlovati za nabavo potnega lista dovoljenje ministrstva prosvete. Brez predhodnega dovoljenja se potni list ne more niti izdati niti upoštevati znižane takse pri taksiranju potnih listov. Predpisani obrazci za prošnje za dovoljenje študija v inozemstvu se dobijo pri predstojništvu mestne policije.

d Tovarna stekla v Pančevu, zgrajena s francosko, belgijsko in češkoslovaško udeležbo, bo pričela obratovati v juliju.

d Trgovina med Jugoslavijo in Turčijo. V prvem letošnjem četrtletju je po turških poročilih izvozila Jugoslavija v Turčijo za 25.300 turških funtov blaga in ga je dobila od tam 3000 funtov. Lani so bile številke iste dobe 57.000 in 92.000. Vidimo, da je uvoz Turčije v Jugoslavijo izredno padel.

Nesreče

d V oblasti ogujenih zubljev. Stanovanjsko poslopje in tri gospodarska poslopja je uničil požar posestniku Antonu Tomažiču pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah.

d V obzemu alkohola in verske brezbriznosti. Iz St. Jerneja na Dolenjskem nam pišejo: Poročali smo že, da se je ono nedeljo na Mihojem obesil preužitkar Fr. Bratkovič. Isti način smrti si je izbral tudi neki posestnik z Jelše, a se je, po groznih mukah, premislil in si končno raje s samokresom skušal pretrgati nit življenja. Domači pa so še pravočasno opazili njegovo namero in ga s silo odvrnili od strašnega dejanja. — V Vrhpolju je skušal neki fant s puško ustreliti očeta, nato pa še samega sebe. Podivjanega sina pa so končno z združenimi močmi ukrotili in izročili orožnikom, ki so ga odgnali v zapore. — V Dol. Jaharovcu se je zastropila z lizolom hčerka posestnika Kovačiča. Poklicali so tukajšnjo zdravnico dr. Severjevo, ki pa je mogla ob svojem prihodu ugotoviti le še smrt. Nesrečna mladenka se je — kakor pravijo — usmrtila iz obupa, ker ji je postal nezvest njen fant in je sedaj na oklicih z drugo. V par dneh torej 4 samomorilni poizkusi z dvema smrtnima izidoma. Ljudstvo s strahom zre na te dogodke in vsesplošno obsoja črnooglede obupance, ki — v strašnem obzemu alkohola in verske brezbriznosti — drve v dušno in telesno propast.

d Ker ji je padla kosa na nogo. Oni ponedeljek popoldne je kosila travo 31 letna dekla Ljudmila Gaber iz Drage pri Medvodah. Pri kosnji ji je padla kosa na nogo in ji nevarno prerezala žile. Domači so poskušali ustaviti kri, toda bilo je brezuspešno. Morali so zvečer poklicati reševalni avto iz Ljubljane, ki je Gabrovo prepeljal v bolnišnico. Ponesrečenka je izgubila mnogo krvi in je njeno stanje zelo nevarno.

d V Savi pri Kranju je utonil 5 letni Vlado Azman.

d Počili je strel in krogla je zadela. V Svetem Primožu pri Sv. Juriju ob juž. žel. se je pripetila velika nesreča, katere žrtev je bil mlad in dober posestnik Ivan Laboter. Laboter je razkazoval zvečer delavcem svoj samokres. Nesreča pa je hotela, da je pozabil v samokresu še en naboj in je mislil, da je samokres že prazen. Čev samokresa je obrnil proti sebi in se je pri tem prav nerodno dotaknil petelinčka. Samokres se je sprožil, počil je strel in krogla je zadela Laboterja naravnost v srce. Med delavci, ki so bili navzoči in v družini sami je nastalo veliko razburjenje. Vsaka pomoč je bila zaman. Smrt je nastopila po petih minutah. Laboter je bil po svojem značaju pri vseh ljudeh jako priljubljen, vsa okolica ga je visoko spoštovala. Bil je šele komaj 40 let star ter zapuščal mlado ženo in otroka edinka.

d V Dravi je utonil 26 letni trgovaški pomočnik Rudolf Savli iz Maribora.

d V Cerkljanskem jezeru je utonil 24 letni Tone Milavc.

d Z dravskega mostu v Ptuj je skočil v vodo prostak Zlavin Stanojevič, doma iz Kragujevca. Trupla še niso našli.

d Rasne nesreče. Ko sta se na cesti drug v drugega zaletela, sta se močno poškodovala

Neprijeten duh ust

Je opozor. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz (bibi odstranite se pri enkratni uporabi krasno osvetljujoče ONLORODONT-pasto. Za pri kratki uporabi dobijo zobje krasen sijaj alonovine. Poaknite najprej s malo toba po Din 8.—. Velika tube Din 12.—. Izbite jo povod.

Odlikovani bikini na nemški kmetijski razstavi v Mannheimu defilirajo pred odličniki.

Po 16 letih in vojne vjetništva se je vrnil nemški pešec Oskar Daubmann, kakor smo že poročali. Mladenič je bil vjet v Franciji, hotel je pobegniti. Zato so ga obsodili na prisilno delo v Afriki. Ko se je vrnil, so ga somoščani slovesno sprejeli. Na levi: Mladenič se vozi domov med očetom in materjo. Na desni: Tisoči somoščanov slave njegovo vrnitev.

Na levi:

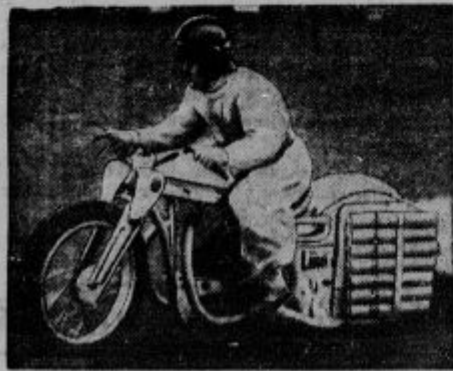
Vajda Vajvod, novi romunski ministrski predsednik, voditelj romunske kmečke stranke, ki je prevzel po diktatorju Jorgi žalostno zapuščino in bo zopet uvedel parlamentarizem.

Na desni:

Clovek in žival s plinskimi maskami. Take poskuse delajo po vseh državah, da se prebivalstvo navadi obrambnih sredstev proti plinom.

Angleški kralj Jurij V., ki vlada 400 milijonov ljudi, je ob svoji 67 letnici v paradni uniformi odjezdil na parado gardnih polkov.

Novo motorno kolo, ki ga poganjajo rakete. Inž. Oton Lührs je svojo iznajdbo pokazal pri dirkah na Oldenburškem.

Starke v letalih: Nemška zračna družba je priredila v Berlinu zastojniški let za stare ženske, ki bi bile rade poskusile, kako je v letalu. Na levi gredo starke na letališče. Na desni se iz letala poslužujejo od svojcev, preden jih letalo odnese v zrak. Med radovednimi Evinimi hčerami je več 80 let starih dam.

Ciril Zupan, posestnikov sin s Hudega, in Jožef Muzik, čevljar iz Kovorja. Ciril si je prebil tobanjo, Jožef pa zelo pretresel. Obe kolesi sta zelo poškodovani. — Nogo si je zlomila, ko je stopila v neko špranjo na ljubljanskem velezejmju g. Vera Šlajmerjeva, soproga znanega ljubljanskega zdravnika. — Z gramozom naložen voz se je prevrnil na posestnika Stefana Napotnika v Mariboru in ga resno poškodoval. — Hude rane z nožem po vsem telesu je dobil pri pretepu mariborski delavec Miha Pignar. — Na Golici se je prevrnil po nekem skalovju, se pototkel in zlomil nogo 49 letni delavec Lojze Slamnik z Jesenic. — Domači konj je brenil v obraz 6 letnega Stanka Babnika, sinčka kajzarja iz vasi Volavljne na Dolenjskem. Konj je izbil otroku desno oko. — Z neke stavbe v Ljubljani je padel in si zlomil nogo 37 letni delavec Nikola Vukič. — S kolesa je padel in odnesel hude poškodbe 17 letni mehanični vajenec Janko Brgez iz Kamnika. — Padel je in si zlomil levo nogo 17 letni sin hišarja Stanko Suedic iz Bobovka pri Predosljah. — Ker je sifrčal s kolesa si je zlomil desno roko 47 letni kovač Ivan Strah iz Lesc. — Konj je brenil triletnega Stanka Zorca iz Velikega Gabra pri Stični in mu prizadejal hude poškodbe. — Ker se je konj na zagorskem klanecu splašil, so padle z voza in se precej poškodovale soproga mesarja Drogenika in še dve drugi, Marinova in Barbejeva. — Cirkularka je posnela prste na levi roki mizarju Alojziju Suhadolniku v mariborski delavnici državnih železnic. — Slamorenica je zmečkala prste in kosti na obeh rokah triletni Reziki Jernevec iz Vrhloga pri Mariboru. — S kolesa je padel in si zlomil roko 15 letni Stanko Bizjak, sin ključavničarja. — Ko je streljal srakoperje s flobertom, si je zelo ranil desno oko 16 letni Ivan Videnšek iz Loke pri Zidanem mostu. — Apno je brizgnilo v oči

6 letnemu Vencu Bernotu iz Rafoč pri Kamniku. Deček je v nevarnosti, da oslepi. — Krava je sunila z rogom v trebuh Jožefa Košarja iz Galoška pri Ptuj. Nevarne poškodbe. — Desno roko v zapestju si je zlomil pri padcu s kostanja 8 letni mariborski šolar Alojz Polše. — Hudo se je poškodovala pri padcu po stopnicah 19 letna Marija Čeh iz Studencev. — V desno koleno se je vsekala dinar Josip Cerovšek iz Št. Vida pri Grobelnem. — S kropom se je polil in nevarno opeknel posestnikov sin Alojz Plevšak iz Tržišča pri Rogasčji Slatini. — Ko je padel s skednja si je zlomil roko Filip Slemenjak iz Brezna pri Zidanem mostu. — Levo ključnico si je zlomil pri padcu Anton Mrzlak z Lepe njive pri Mozirju. — Pri padcu s postelje si je zlomil nogo posestnikov sin Martin Dimec iz Šmartnega v Rožni dolini. — Po nesreči se je obstreli posestnikov sin Jožef Fabiani iz Radeč pri Zidanem mostu. — Ker ga je podrli junec na tla, si je zlomil nogo dveletni Tonček Oevirk iz Planice pri Kalobju.

Novi grobovi

Na Rodici pri Domžalah je umrla trgovčeva soproga Marija Koželj, roj. Možina. — V Puštalu pri Škofji Loki je preminul dijak petošolec, vnet član Marijine družbe, Jožef Kalan. — V Breznici so pokopali 90 letnega Ivana Leskovca (Klemenca iz Roden), Janeza Pogačnika (Novina iz Smukača) in Urbanovega očeta iz Breznice. — Pri Sv. Kancijanu v Zalecu so položili v grob veleposestnika dr. Martina Šribarja. — V Ljubljani je odšla v večnost Lina Heidegger, roj. Panholzer. — V ribniški dolini so dajali v grob: 60 letno Terezijo Gornik z Jurjevice in 85 letno Marijo Mihelič iz Dan. — Na Breznici na Gorenjskem so zapeli mrtvaški zvonomi Milki Legat. — V Ljubljani je zaspala v Gospodu posestnica in vdova po železniškem

revidentu Lucija Odlasek, roj. Kraljič. — Na Dobrovi pri Ljubljani je zapustila solzno dolino nadučiteljeva vdova Rantova, mati frančiškanskega provincijala p. dr. Gvidona Ranta. — V Gctovljah pri Zalcu je umrl 52 letni upokojeni profesor Ivan Kristan. — Na kapi zadeta je preminula gostilničarka Neža Ravhekar na Savi pri Jesenicah. — Na Ustju pri Vipavi so pokopali tamošnjega župnika Franceta Hočevarja. Pokojni gospod je bil rojen v Velikih Laščah. — V Ljubljani je zapustila solzno dolino Marija Lunder, mati pokojnega Rudolfa, ki je bil skupaj z Adamcem 20. septembra 1908 žrtve vojaških strelöv v Ljubljani. — V Radomljah je zapel mrtvaški zvon Ivani Cerar. — Pri Sv. Duhu ob Bohinjskem jezeru je zaspala v Gospodu 75 letna Obistova mama. — V Mariboru so pokopali fin. rač. ravnatelja v pokoju Antona Vinška. — V ljubljanski bolnišnici je umrl tržni stražnik Ivan Guzej. — V umobolnici na Studencu je umrl bivši uradnik OUZD Franc Peterlin. — Na Bledu je odšel v večnost bivši župan Jakob Peterlin. — V Ljubljani je zapustil solzno dolino znani veletrgovec Robert Kolman. — Naj počivajo v miru!

Razno

d Roparje ki so ubili 86 ljudi, zasledujejo. V občini Novi Bečej v Banatu in sosednji občini Curug v Bački se že več tednov vrši preiskava o zločinih roparske tolpe, ki je v letih 1913 in 1919 na obeh bregovih Tise požigala, ropala in ubijala. V navedenih dveh občinah je bilo v tem času ubitih 86 ljudi. Okrožno sodišče v Velikem Bečkereku je že zaslialo več sto oseb, 60 pa jih je dalo aretirati. V Curugu je sodna komisija dala izkopati osem ubitih. Takoj je bilo ugotovljeno, da so umrli nasilne smrti. Tudi v Novem Bečeju bodo v svrhu preiskave izkopali več mrtvecev.

RAZNO

Praščji itd. v balkanskih deželah. Romunija ima 3 milijone praščev, 400.000 koz in 3.850.000 ovac. Jugoslavija 2.800.000 praščev, 1.300.000 koz in 7 milijonov 900.000 ovac. Bolgarija 1 milijon praščev, 1.800.000 koz in 6.400.000 ovac. Albanija 30.000 praščev, 1.100.000 koz in 1 milijon ovac. Glede ovac ee navajajo v svrhu primerjanja tudi podatki iz drugih držav. Rusija n. pr. 64.676.000, Turčija 27 milijonov 5 tisoč; Anglija 22 milijonov 237.000, Francija 10.172.000, Nemčija 5 milijonov 707.000, Danska pa samo 802.000.

Iskali zlata. Pred nekaj meseci se je razširil po Južni Afriki glas, da so na bregovih jezera Viktorija našli zlato. Brž so se našli trije, in sicer zdravnik dr. Hickey, bivši policist Griffiths in bivši strojevodja Savage, ki so sklenili poskusiti svojo srečo. Potovanje k Viktorijskem jezeru so nastopili v etarem avtomobilu. Na bregovih reke Gori je dr. Hickey z avtomobilom in glavnimi zalogami živeža počakal, dotim sta se ostala dva moža podala na iskanje pripravnega mesta za kopanje. Ko sta se

Sheehan:

26

MOJ NOVI KAPLAN

Nekajkrat na leto skušam zbrati okrog sebe svoje stare prijatelje in sosedje, da obnovimo prijateljske vezi in obudimo svoje spomine. Seveda se morajo nekateri peljati v mrzli, temni noči do deset milj daleč, vendar jih to prav nič ne zadržuje, mladi ljudje pa itak ne poznajo ovir, le kak izreden dogodek jih odvrne od tega, da ne preživijo prijetnega večera pri očku Danu. Pri svojih gostijah ne poznamo juh in prikuh, kar so začeli vpejljavati modernejši sobratje, ampak se zadovoljimo z maslom, gnjatjo, pečeno bravetino in malimi prigrizki. Stara irska navada, katere se držim tudi jaz, je, da ne sme biti gostov nikdar več kot devet in manj kot trije. Toda ob tej priliki — bilo je v osmini praznika Svetih Treh kraljev — sem napravil izjemo in zakrivil precejšnje nerazpoloženje, ker jih je prišlo trinajst. Vendar pa moram pripomniti, da to ni imelo nobenih kvarnih posledic na apetit mojih gostov, ki so bili vsi zadovoljni s preprosto irsko večerjo brez moderne tuje navlake. Med ljudmi kroži mnogo zabavljic na račun nekaterih dolgočasnih župnikov in moj kaplan je na svojevrsten način pripomnil, da je tega največ kriva Da Vincijska slika zadnje večerje. Pri nas je bilo vse živo in veselo. Kot gostitelj sem bil zelo zaposlen in sem si nekoliko odahnil šele takrat, ko je bil obed končan in se je pričel razgovor. Ko se je izmed trinajstih osem gostov odločilo za kavo, se mi je to dozdevala obsežna, a prikrita, tiha revolucija v naših vrstah.

Sedaj poznam tri generacije irskih duhovnikov, ki se vse zelo razlikujejo med seboj. Najstarejšo generacijo so zastopali možje, ki so prišli na Irsko iz celinskih semenšč. Bili so to vpludni, zelo izobraženi, a plahi ljudje, ki so se odlikovali po neki milini in dostojanstvu, ki pa je vsebovalo strah pred svetno oblastjo in komaj znatno tendenco za sklepanje kompromisov, ki je značilno za francosko duhovsko vzgojo v porevolucijski in Napoleonovi dobi. To so bili dobri, sveti možje, ki so se bratili z baroni in graščaki, v neki meri prežeti z galikanskimi idejami, svažili napredek in nemire, ki so združeni z njim. Bili so sveti, dobri in prijazni možje, toda težko bi jih imenoval častnike vojskojuče se Kristusove cerkve. Nato je prišel Maynooth, ki ga je podprla vlada in vzgojil ostre, stroge, neustrašljive možje, ki so se ne-prestano borili za časne in duhovne potrebe ljudstva, ljudi, ki so vsak dan presedeli deset ur na konjskem hrbtu, zasmehovali francosko vino, ljubili in zmerjali svoje ljudstvo kot očete in bili pripravljeni žrtvovati zanj tudi svoje življenje. Globoka vera, vzgledno življenje in velik ugled so bile značilne poteze teh duhovnikov. Njihove besede so rezale kot britve, njihove roke so pograbile kot blisk, toda njihova srca so bila polna ljubezni. Stare grške pesnike so imeli vse v mezincu, navajali cele odstavke Vergila in Horaca in zasmehovali angleško literaturo. Kot duhovniki so bili strogi, nalagali so veliko pokoro in pogosto odrekli odvzelo. Nasprotno so uvedli novih pobožnosti in mislili, da božično in velikonočno obhajilo za navadno svetost zadostujeta. Nekateri so pozneje popustili, toda vsi so vztrajno priporočali črni škapulir in prvo nedeljo v mesecu. Prepričan

* Galikanizem daje državi prednost pred cerkvijo.

* St. Patrick's College v M. Irsko osrednje semenšče.

PO DOMOVINI

Novice.

(Begunje pri Leacah.)

Pokopali smo ob častni udeležbi župljanov Dermastijevega obeta, Jožeta Terle, ki je več desetletij zvesto in vestno služil župni cerkvi kot cerkvenec. Toliko župljanom je zvonil pri poslednji poti, nazadnje so pa zvonovi peli tudi njemu pogrebno pesem. Naj počiva v miru! — Naši fantje se pa postavijo. V Zapužah, na Zgoši in v Dvorski vasi so postavili po vsakoletnem običaju za praznik sv. Rešnjega Telesa mlaje, okrašene z zastavicami, venci in nižje visečo dolgo zastavo, in tako visoke, da človeka boli glava, ako jih ogleduje od spodaj. Mlaji se lepo podajo okoli in so ji v pravi kras. Popotniki in tuji se rado vedno sprašujejo, kaj ti ponosi mlaji pomenijo. Kje se morete še fantje s tem ponasati? — Pretekli teden nas je počastil visok obisk. G. nadškof Anton Bonaventura Jeglič je prišel namreč v spremstvu svojega nečaka, g. jezuitskega predstojnika dr. Prešerna, in dveh laikov obiskat svoj rojstni kraj in sorodnike. Rojaki so mu priredili lep sprejem in mu zaklicali ob odhodu med ubranim pritiskavanjem zvonov: Na svidenje čez eno leto na demantni sveti maši!

Cerkev in društvo

(Nova Oselica)

Leskovčani naši dobri sosedje so se nas spomnili v zadnjem dopisu. Vi gledate na naš napredek, mi vam pa zavidamo. Vsega, kar tudi nam je treba orgelj v cerkvi. Najstarejši ljudje se ne spominjajo kedaj so bile postavljene in končno je še vojska prišla in še tej »stari babic« populiha sobe; vzela ji je namreč še teh par piščalk, ki so še cvilele. Sedaj imamo še vedno to škafijo, ki škrpije na vse različne načine in edino zahvaliti se je, da naš mladi organist Joško Jezeršek (mu je komaj 15 let) in poleg tega še samouk, zna tako dobro obvladati to starino. Naj pripomnim še to, da takih talentov za glasbo kot je naš Joško sem v širnem svetu malo našel. — Ako bi nam Italija ne vzela več kot polovice župljanov, bi nam bilo lahko priti v okoli tudi tej potrebi. Tam za mejo so najboljši kmetije, tu večina siromaščina. Da je pa »Dome« na mejah res prepotrben

lahko vsakdo razume. Na ta način se vsaj oni, ki imajo »prelaznice« lahko povesele med alovenskimi narodom. Tega pač ne morejo v civilizirani Italiji.

Igra.

(Poljane nad Skofjo Loko.)

Dne 19. junija bo kat. prosvetno društvo v Poljanah vpriporilo dramo »Za čast in krit. Vsebinsko je prav za naše čase primerna. Zgrabi človeka v dno duše, da močno sočustvuje z Anico — junakinja v drami. Igra gane do solz. Poljanci, pridite v nedeljo ob 3 popoldne pogledati to ganljivo dramo, ker bo to zadnja igra v spomladanski sezoni. Potem do jeseni ne bo nobene igre več. Tudi oder smo spopoinili in preslikali, da bo tudi za oko prijetno. — Nastopili so gorki dnevi, hvala Bogu!

Zahvala

(St. Lambert)

V naši župniji je vas Čolnšče a podružnico sv. Nikolaja, ki je v tem letu vsa prenovljena. Prejšnja leta popravljen veliki in stranski oltar sv. Janeza Nep., (za kar se je veliko trudil pokojni ključar Ant. Ramšak) pa tudi nova vrata in okna. V tem letu je pa vse ostrešje novo, z novo cementno opeko. Cerkev je presnažena tudi zunaj, da je prav lična za pogled. Soseščani so darovali les pa tudi sosednje vasi so pomagale. Za srečno uspešno delo je veliko trpel pos. Vinc. Rajnar. ki je prosil denar in les, hodil okrog, kjer je to mogel, in nabral vsoto 1180 Din — lepo vsoto za te težke čase. — Stalo je pa delo letos poleg darov 3.330 Din. Za vse je največ žrtvoval ključar Fr. Obreza, ki je marsikaj doplatil iz svojega. Soseščani so bili drugače prosti. Vsem darovalcem in pomagačem naj ljubi Bog poplača obilno!

Iz društvenega življenja

(Blagovica.)

Dne 8. maja so vpriporili fantje Prosvetnega društva v Blagovškem domu dve igri: »Sinovo maščevanje, ali Spoštuj obeta, res lepo igro, ki je segala ljudem prav do srca, in šaljivi prizor »Čudna kupčija, igro, ki je povzročila polno zdravega sme-

ha. Igralci so kljub kratki pripravi svoje vloge prav izvršno rešili, čeprav so bili nekateri šele prvi na odru. — Na praznik Mar. Oznanjenja je Prosvetno društvo priredilo »Materinski dan«. Povabljeni so bile v prvi vrsti matere in otroci, obenem pa tudi drugi. G. župnik je imel lep govor o materi, nato pa je sledilo par primernih deklamacij, nakar je cerkveni moški in mešani zbor zapel par pesmi. — Na Vnebohod smo imeli prvo sv. obhajilo. 15 otrok je prejelo Jezusa, ženina nedolžnih duš. — Se ne kaj, Pri nas imamo nekaj posebnih fantov, ki vsakodnevno vsako nedeljo stražijo med sv. mašo zunanjo cer-

Herriot,

von Papen,

francoski min. predsed. nemški državni kanc. Dva moča, ki se bosta morila v Lausanni.

sem, da bi se danes, ko vznemirjajo in vzpodbujajo ljudi neštete pobožnosti, marsikdo obrnil v grobu, ko bi mu bilo le mogoče. S ponosom so se sklicevali na verno ljudstvo — morda včasih celo prepogosto za krščansko skromnost, mu vili čut za pravost in strah pred prelomitvijo cerkvenih zapovedi. Zdi se mi, da spadam tudi jaz v to skupino, dasi so moje simpatije do vseh treh enako velike in sem pripravljen priznati vrline obeh drugih. Vendar pa moram kljub temu priznati, da včasih le prerad igram vlogo slavitelja starih lepih časov in potem govore kaplani: Toda, očka Dan, takrat so živeli velikani...

Za sivimi glavami druge generacije je nastopila tretja, ki nam hoče vzeti iz rok bakljo vere. Majhni ljudje z ostrim obrazom, pazijo na snažnost, vozijo se s kolesi, pijejo kavo, svojo učnost črpajo iz velikanskih knjig, a ji ne morejo pomagati do veljave. Prijetno je opazovati te tekmo med starejšimi in mlajšimi. Mlajši se zaničljivo posmehujejo, kadar hvalimo dobre dijake in trdijo, da se prava vzgoja prične šele potem, ko dijak zapusti zavod; govore nam strašne stvari o razvoju, modernih razlagah, novih metodah in mnogobarnih izdajah svetega pisma. Neprestano se posmehujejo sanjam starih vzvišenih veteranov iz let preganjanja in jim očitajo, da napovedujejo Irski slaba leta, že bo zmagala kava in nemška filozofija, in irska vera bo izginila. Vendar ti mladi duhovniki ne zametavajo najboljših lastnosti starega rodu. Njihova strastna ljubezen do vere se more meriti kvečjemu z ljubeznijo do domovine. Vkljub vsem našim prirojenim in privzgojenim predsodkom proti drugim generacijam moramo odkrito priznati, da je orožje mlajšega rodu bolj primerno za sodobne potrebe. Stara konjenica se bo morala umakniti in na njeno mesto bodo stopile mlade, čile moči.

Kakor navadno smo se tudi oni večer pogovarjali o najrazličnejših problemih iz področja človeške znanosti in neznosti, od konjskih cen do Lehmkuhlove latinščine in zadnjih političnih dogodkov. Mlade ljudi je posebno vznemirjalo vprašanje: ali je enomesečno bivanje v kakem kraju razlog za pridobitev stalnega bivališča? Od druge strani sem ujel besede: Oba Balerinija... Nikdar ga ne bo prijel... Najbrž bo zopet ukazal streljati na ljudi... Toda, povem vam... Daniel ni pisal te knjige, to je samo zavijanje, katerega se je nalezal na Gregorijani?... Balfour dobro pozna metafiziko... Lep govor je bil, samo prenašel... V nedeljo jim bodo naši fantje že pokazali... Končno so se razdelili v dve skupini, prvi so govorili o politiki O'Connella, drugi o bogoslovni vedah v dobi svetega Alfonza. Ko so se tega naveličali, so začeli razpravljati o tem, ali je bolje, da študirajo vsi irski bogoslovci v Maynoothu ali da obiskujejo nekateri tudi stare, slavne evropske univerze. To vam je bilo prepira in dvobojev, ki so komaj pojenjali takrat, kadar sem rekel:

»Gospodje, samo trije naj govore obenem.«

Čudno. Oni, ki so študirali v Maynoothu, so se zelo potezali za to, da gredo dijaki na celino, da si bolj razširijo obzorje in to je vzgoja. Človek ima priliko, da se nauči tujih jezikov in spozna tuja slovtva. Danes si človek, ki ne zna francoski, v svetu ne zna pomagati.

»Če trdite, da bivanje v inozemstvu nujno zahteva znanje francosčine, pretiravate. Sest let sem bil v semenišču v Namourju, pa se vendar razen nekaj rečenic, ki jih boste dobili v vsakem angleškem slovarju na zadnji strani, nisem nič naučil.«

* Papeška univerza v Rimu.

po dveh dneh vrača nazaj, ni bilo dr. Hickeyja in avtomobila nikjer več. Našla sta le njegovo palto in pa nekaj živca. Našla pa kljub dolgotrajnemu iskanju našla nobene sledi, ki bi pojasnila, kaj je dr. Hickey tako nedoma izginil. Obema pastolovcema ni preostalo drugega, kakor da sta se grabila toliko živca, da bi likor sta ga mogla nati in ubrati pot proti nastiljenim krajem. Po napotnem maršu 80 km sta uposted, oba se povsem izčrpana, dospela v Kins, kjer pa je Savage kljub skrbni negi zaradi preostalih naporov umrl. O smrti dr. Hickeyja pa ni pri nobenih sledov.

100.000 let stara rila. V neki opekarni pri atirskijskem Inomostu je odkril neki delavec okamenle ostanke podlign uter dolge ribe iz srednje ledene dobe, tedaj iz dobe pred kakšnimi 100.000 leti. Okamenilo so upotili v inomoškem geološkem muzeju.

Ostanki poganskega pokopališča v Vatikanu. — Pred kratkim so v Vatikanu po odredbi komisije za javna dela začeli izkopavanje starin s trgu Renesance. Med kopanjem so našli tudi grobove, ki so prav taki

kve; gotovo se nadejajo za to službo plačila. Posebno častna ta straža ni, ne za faro, še manj pa za fanti!

Novica.

(St. Gotard.)

Tukajšnji rojak iz vasi Ušak, visokošolec g. Valentin Kušar, je bil 4. junija imenovan na univerzi v Beogradu za doktorja zdravilstva. Mlademu zdravniku, bivilnemu gojencu škofjskih zavodov, prav iskreno čestitamo! — 5. junija se je preselil v večnost Anton Režun, učitelj iz St. Gotarda. Celih 40 let je delal v rudnikih na raznih krajih. Ker je bil močne narave, je dosegel visoko starost 81 let. Pokojni je bil vzoren krščanski mož, kot jih je malo. Ker je stanoval v bližini farne cerkve, je to priložilo porabil, da je hodil vsak dan k ev. maši in k sv. obhajilu. Zato je bila njegova smrt taka, kakor pravi sv. pismo o smrti pravičnega. — Avtobusna družba »Bistrac« je po daljšem odlašanju 9. junija zopet pričela redno voziti iz Blagovice preko Trojan do Vranskega. Voznja je malo cenejša kot lani. Iz ljubljane do Trojan stane 28 Din. Tako je sedaj želji prebivalstva ustrezno, da ima direktno zvezo z ljubljano.

Elektrifikacija

(Skaružna.)

Vendar je enkrat posvetila tako zaželjena svetloba elektrika tudi v naše domove. Veselja, ki je navdalo vsakega, ko je luč zasvetila v njegovi hiši, je bilo nepopisno. V zavesti, koliko je vredna elektrika v gospodarskem pogledu ter kot praktična in higienska razsvetljava, so ljudje kljub veliki gospodarski krizi žrtvovali za ta čas ogromne vsote. Kljub temu vsak pravi, da je za noben denar ne da proč. Na tem mestu naj bo izrečena v imenu vseh najlepša zahvala vsem tistim, ki so pri uresnitvi tega načrta sodelovali, in kateri so doprinele katerokoli žrtev, zlasti zastopnikom banovine, g. svetniku ing. Ruehu in g. ravnatelju ing. Miklovcu.

Otroški nastopi

(St. Vid pri Slivici.)

Zadnji dve nedelji sta bili zelo praznični za našo župnijo; zlasti pa še za naše starše in otroke razveseljivo. Prvo nedeljo smo izročili v Marijin vrtov zopet 140 otrok, sprejeli smo jih v Marijin vrtov. Po cerkveni slovesnosti je bila akademija v društvenem domu s pestrim sporedom. Nastopili so nam mali: deklamacija, ljubke pesmice in igrice

»Vendericac«, za take slovesnosti zelo primerna igrice. Veliko zaslug pri tem ima naša vrla godna Levičar. A drugo nedeljo smo pripeljali 280 otrok prvič k angelški mizi. Vsem tem smo napravili po slovesnosti v cerkvi zopet v dvorani akademijo, pred katero pa so dobili prvoobhajenci tudi zajtrk. — Kako sta obe prireditvi navdušili naše male za dobro stvar, more vedeti samo tisti, ki jih je opazoval.

Naše zanimivosti.

(Skocijan pri Turjaku.)

Izletnikom, ki obiščejo naše zgodovinske kraje, bi priporočali, da obiščejo studenec »Zdravčevček«. Pozna ga pod tem imenom že Valvazor v svoji zgodovini. Ljudje si ga žele še pred smrtjo — ima nekaj posebnega v sebi. — V bližini izvira je tako zvana »Puščavnikova skala«. Svoj čas je živel v tej skali puščavnik. Imel je v skalo vklesano sobo z malim oknom in ognjiščem, kjer si je kuhal. Kaj takega je gotovo redko služaj v Sloveniji. — Dne 5. junija je vprizorilo prosvetno društvo igrice »Pri kapelici«. V igri nastopa do 20 oseb. Kako? — Igra teži na zahteva resnih igralcev, je izpadla proti pričakovanju nadvse pohvalno. Zlasti igrači glavnih vlog so se popolnoma živeli v svojo vlogo. Izvrstno je pogodil svojo vlogo trgovec Lipe in vsaki črednik Jurček. Igre se je udeležilo veliko tujcev, ki so se izražali zelo pohvalno o igri sami kakor tudi o igralcih.

Misijon in drugo.

(Sv. Gregor na Dolenskem.)

Pretekli mesec smo obhajali sv. misijon. Vodi ga dva gg. lazarista. Ljudstvo je ob vsakem govoru napolnilo cerkev. Sv. misijon je prav dobro uspel. Le par najbolj »bogaboječih« ni bilo blizu. — V nedeljo 5. junija je gasilno društvo vprizorilo igro »Očetova skrivnost«. Igra je nova in jo je igral domači fant. Sicer ni tukaj mesto za kritiko, a bila bi ugodna; igror našim podeželskim odrom priporočamo. — Tako zvana »španska« je obiskala tudi naš hrib in se precej dolgo mudila, toda smrti ni prinesla.

Novice.

(Rakitna.)

Dne 1. junija je v Gospodu zaspal g. Matija Kovčič, posestnik v Rakitni in dolgoletni občinski odbornik, v 75. letu starosti. Bil je globoko veren mož in je svojo številno družino vzgojil v globoki veri in poštenju. Dve hčerki sta se posvetili redarstvu.

mu stanu. Bog mu bodi plačnik — ostalim pa naše sožalje. — Dne 6. junija se je poročila gdca Ana Knap z g. Jožetom Debeve iz Pádeža pri Borovnici. Nevesta je bila prednica Marijine družbe in vneta članica in odbornica Prosvetnega društva. Prav dobro je nastopala pri društvenih prireditvah, zlasti v resnejših vlogah. Želimo ji mnogo sreče v novem življenju!

Obiteljica posvečenja.

(Rajhenburg.)

Lurška pobožnost ob obitelji posvečenja baziške v Rajhenburgu se raztegne letos na štiri dni. Trajala bo torej od 30. junija do vselevi 3. julija. Prvi dan bo ena, drugi in tretji dan po tri, v nedeljo 3. julija pa dve pridigi. V nedeljo ob 10 bo procesija z Najsvetejšim in pontifikalna sv. maša, ki jo bo daroval milostljivi g. opat trapistov p. Placid Epalle. Vršla se bo letos ta pobožnost tudi v znamenju priprave na sv. birmo, ki bo v Rajhenburgu 7. julija. Vodstvo pobožnosti prevzamejo tudi letošnji misijonarji-kapucini: g. svetnik p. Ladislav iz Ptuj in g. gvardijan p. Rafael iz Krakega. Ker je sklep pobožnosti letos v nedeljo, upamo, da z uspehom vabimo častilke in častilke Lurške Marije pred njen tron v rajhenburški baziliki.

Zlata poroka.

(Kresnice.)

Dne 12. junija sta slovesno obhajali zlato poroko Matija Mlakar in Terezija roj. Pirč iz Golbi, župnija Kresnice. Imata 13 še živih otrok: 6 sinov in 7 hčer, ki so vsi primerno preskrbljeni. Seveda tudi veliko vnukov. V nedeljo se je zbralo 11 otrok z vnuki okoli zlatoporočencev; dva sina sta v Ameriki. Bog živi take starše!

Smrtna kosa.

(Rock-Springs-Wyo.)

Dne 24. maja je preminula po daljši bolezni, trajajoči že leto dni Jera Nožar, roj. Hafner, doma iz Stare Loke na Gorenjskem. Zaspala soproga in dve hčer, Jerica in Milko. V Ameriki je bivala okoli 25 let stalno v Rock-Springs-Wyo. Naj počiva v miru! Zalujočim sorodnikom naše iskreno sožalje.

LISTNICA UREDNISTVA

S. vas v Belokrajini: Prvič brez podpisa, drugič pa tožljivo, čeprav je resnično!

kakor oni, ki so jih svetločno našli v okolici Angeljskih vrat in še na več drugih krajih. S tem se še bolj potrjuje domneva, da je bilo nekoč v tem delu Rima pogansko pokopališče.

Novo otolje. Resni znanstveniki napovedujejo na podlagi raziskovanj ter objav, da se bo prikažalo iznad morske gladine ob obali Brazilije v južnem Atlantskem Oceanu čisto novo otolje. Dvignila se bosta tekom nekaj desetletij iznad morja dva otoka, ki bosta drugačita braziljanske balne razmere. Nova otolje bosta podobna japonski skupini otokov, ker sta vulkanskega značaja.

206 oseb v aeroplanu. Amerikem Lakehurstu se vračile vaje s poskusno vožnjo novega pomorščakega orjaškega rakoplova »Akron«, na katerem je bilo vseh skupaj 206 oseb. »Akron« je jahal nad mestom New Yorkom in Philadelphia. Tem se je doseglo rekord pri vožnji kakakega rakoplova. Kakor znano imel nemški rakoplov »X-169« potnikov pri vožnji preko jezera Constance v Švici, na »Akron« jih je bilo pa 37 več.

»Dobro,« je rekel moj kaplan, dasi ni posebno priljubljen, ga vendarle nekateri upoštevajo, »priznati moram, da mi je zelo žal, ker nisem študiral v Rimu in še vedno hrepenim, da bi videl Rim, preden umrjem. Jaz želim, da bi vsi Irci študirali bogoslovje v Rimu.«

»Torej naj prenesemo Dumboyne z vso opremo in poslopji v Rim?« je svetoval mlad, nagel fant, ki se je hvalil, da lahko zmoli brevir med potjo, če se pelje deset milj daleč s kolesom.

»Ne bo nič pomagalo,« je rekel drugi, ki je študiral v Rimu. »Vi morate iti sami v Rim, če ga hočete razumeti; presajene rožice tam ne uspevajo.«

»Pojte, pojte,« je rekel star maynoothski študent, ki je ves čas nervozno poslušal to prekanje, »v Maynoothu smo pozabili več teologije kot ste jo v Rimu sploh vzeli.«

»Ne bom se norčeval iz vašega znanja, oče,« je mirno odgovoril moj kaplan, »toda vi veste, da je tam vzgoja drugačna in način podajanja različen od našega. Vendar moramo priznati, da je rimska teologija najgloblja in na višku sodobne znanosti.«

To ga je pomirilo. Nekomu je bilo teh preprirov že dovolj in me je prosil: »Oče Dan, to je prepusto. Povejte nam raje, kako ste petdesetega leta vodili irsko brigado v Franciji. Ali niste hoteli pognati Mar-seilles v morje?«

»Ne bo nič! Pri vsakem kosilu ne bom moril s to staro, vsem znano zgodbo. Raje zapojmo!«

Skoraj vsi smo bili pevec in smo poznali stare irske melodije, ki bi raztopile železo in pognale kri v lica mramornatega kipa. Kako čudni smo mi Irci! Videli sem, kako so se zresnili obrazi mladih duhovnikov, ko so peli »Bog varuj Irsko!« Ntjo smo peli: »Zapad se prebujaj, »Draga deželca« in končno vstali

ter vsi skupaj zapeli cerkveno himno in dali izraza svoji zavesti, da so Irci najbolj vereni katoliški narod.

Pričeli smo se poslavljati. Svojega starega prijatelja, priznanega teologa, ki ima na svojih policah marsikatero lepo knjigo, sem potegnil za rokav in ga vprašal:

»Ali si že kdaj kaj slišal o neki knjigi »Kampan-ska dolina« ali kako se že imenuje?«

»Še nikdar.«

»Pa ne veš, kaj bi to bilo?«

»Ne, zdi se mi pa, da ne bo to niti grško niti latinsko, da bi bilo irsko, o tem sploh molčim.«

»Ali bi mi napravil to uslugo in nekoliko pobrskal po svojih knjigah in sporočil, če boš kje kaj iztaknil?«

»Seveda, seveda,« je odgovoril in si ogrnil plašč.

»To ti je že kaplan kaj...?«

»Da, on zelo veliko bere.«

»Glej, očka Dan, ne vem, kam bomo prišli. Ali si že kdaj videl take obraze kot danes pri večerji?«

»Še nikdar.«

»Kdo bi si upal misliti takrat, ko smo stopili v službo, da bo še kaj takega doživel. Ti fantje govore z nami kot s sebi enakimi. Ali se še spominjaš časov, ko mladi ljudje pri mizi sploh niso smeli govoriti?«

»Seveda se spominjam.« Umolknila sva.

Prišel sem spoznavati muhe svojega kaplana. Veste, kaj si je izmislil? V cerkvi je obesil na steno nekaj slik, pred katerimi morajo vedno goreti sveče. Sedaj hoče, da bi dovolili vsako nedeljo neke vrste blagoslov, ne samo vsako prvo v mesecu, ampak vsake nedelje. In v sobi mu gori velika rdeča svetiljka, katero lahko opazite več milj daleč. Rekel sem fantom:

»Sedaj greste lahko ponoči brez skrbi na morje, saj imate svetilnik.« No, pustimo to. Z Bogom! Kaj ste že vprašali preje?«

Radio

Program Radio Ljubljane
od 16. do 23. junija 1932.

Vaak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 18.00 Salonski kvintet, 22.00 Čas, poročila. — Četrtek, 16. junija: 19.00 Italijanska 19.30 Srbsko-ruska 20.00 Poglavlje iz vzgojeslovja, 20.30 Koncert baritonista g. Marjana Rusa 21.15 Koncert radio-kvarteta. — Petek, 17. junija: 11.30 Solska ura: O Notranjski 19.00 Francoščina 19.30 Gospodinska ura 20.00 Sokolska ura 20.30 Zorko Prelovčev večer 21.30 Samospevi gdne Marenke Hanuš 22.15 Salonski kvintet — Sobota, 18. junija: 17.30 Salonski kvintet 18.30 Gimnastične

vajo 19.00 Angleščina 19.30 Umljivi dokazi za evang. istinitost Boga (dr. Veber) 20.30 Simfonični koncert godbe kraljeve garde (iz Belgrada) — Nedelja, dne 19. junija: 9.30 Prenos cerkvene glasbe 10.00 Nedeljske misli 10.30 Kaj je Pupin izumil za radio? 11.00 Salonski kvintet 12.00 Čas, poročila, plošče 15.00 Vojni motivi v narodni pesmi 16.15 Tamburaški sekstet 17.00 Salonski kvintet 20.00 Koncert g. Jožeta Gostiča 20.30 Salonski kvintet 22.15 Prenos z Bleda (Erich Herse jazz-orkester) — Ponedeljek, 20. junija: 19.00 Albert Dürer (dr. Tominec) 19.30 Glavne razvojne faze umetnostne zgodovine (dr. J. Stele) 20.00 Ingeborg (Šentjakovski gledališki oder) 21.00 Komorni kvartet 22.15 Salonski kvintet — Torek, 21. junija: 18.00 Otroški koteček 18.30 Salonski kvintet 19.30 Nemaščina 20.00 Narodi zemlje

Slika s nekoga zborevanja Hitlerjevih naskakovalnih bojnih oddelkov v Nemčiji. Kaker znano, je bil kanceler Brüning te oddelke, ki ogrožajo Nemčijo s državljansko vojno, prepovedal, toda nova nacionalistično-aristokratska vlada von Papena jih namerava v kratkem zopet dovoliti, nadejajoč se, da bo tako pripomogla k zmagi fašizma v Nemčiji.

20.30 Prenos iz Zagreba — Sreda, 22. junija: 19.00 Ruščina 19.30 Literarna ura 20.00 Glasbeno predvanje 20.30 Samospevi go. Levčnikove in g. Hribarja 21.30 Salonski kvintet, vmes čas in poročila.

»Karitas« prireja po deželi predavanja o posmrtninskem zavarovanju. V nedeljo, dne 19. junija se vrši predavanje na Homeu v društvenem domu. Istega dne se vrši predavanje v Vodichah in sicer v Našem domu. Istega dne se vrši v društvenem domu v Sostrem predavanje. — Zahtevajte prospekte! »Karitas«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

De Valera se je pogajal z Angleži. Na sliki vidimo irskega predsednika De Valero (na desni) v družbi angleškega ministra Thomasa (na levi) — ob De Valerovem prihodu v London. Pogajanja pa se se med tem razbila.

Zapisal si je ime v notes in odšel.

Ves čas, ko sem se pogovarjal s prijateljem, je moj »Arški župnik«, kot sem imenoval svojega sosedo, stal v kotu. Prišel je, da se poslovijo. Prijazno se je smejal in mi ponudil roko.

»Lahko noč, oče Dan. Bog vam povrni vašo prijaznost! Lepšega večera še nisem doživel. Kako so ti fantje olikani, duhoviti, veseli in učeni. Ali ne bomo z zadovoljenjem zapustili svoja mesta in jih prepustili tem pogumnim branilcem vere?«

Njegov kaplan ga je odel s težko zimsko suknjo in ga zapel od vratu do nog, a stari župnik se mu je neprestano zahvaljeval: »Dragi moj, koliko skrbi vam povzročam. Hvala! Sedaj smo gotovi. Tak sem kot mumija, oče Dan. Z Bogom! Lahko noč!«

Kaplan mu je pomagal na voz in pazil nanj kot na malega otroka.

Nekaj dni za tem sem se s kaplanom pogovarjal o raznih stvareh. Pri slovesu me je vprašal:

»Ali ni bil lep večer, oče Dan? Kaj takega še nisem doživel.«

»Da, in vaše petje je privabilo mnogo poslušalcev.«

»Srečda, bili so zelo prijazni z menoj, dasi...«

»Jaz nisem mislil onih v sobi, ampak one, ki so poslušali pod okni.«

»To je nesramnost!« je zakričal.

»Ne. Vaš ugled je pri vaščanih narastel vsaj za sto odstotkov. Zunaj so se pretepali, kdo bo stal bliže okna, toda Jem Deady je bil najmočnejši.«

Pogledal me je.

* Sv. Janez Marija Vianney, vzgleden francoski duhovnik, župnik v Arsu.

»Jem pravi, da se je vso noč trudil, da bi si zapomnil melodijo, in če bi mu dali melodijo ali če bi mu jo enkrat zažvižgali...«

»Tako!«

»In če bi mu jo dvakrat, trikrat zapeli ali zaigrali na klavir, upa, da bi jo že prav gotovo...«

»Nikoli!«

Moj Bog, kako se nekateri ljudje odtegujejo ljudstvu!

XVIII. Kampanska dolina.

Tisto zimo je bilo vedno kaj novega. Pogosteje kot kdaj prej sem bil zvečer pri gorki peči prisiljen odložiti knjigo in se pogovarjati z obiskovalci. Oni večer pa me je obiskal najbolj nepričakovan gost — Bittrir zaročenec, Reginald Ormsby. Nastopal je vljudno in dostojanstveno, potezi, ki sta značilni za vse angleške častnike. Opravičeval se je, ker me tako pozno moti s svojim obiskom in skušal na vsak način odvrniti od sebe jezo tako odločilnega in pomembnega moža kot je očka Dan, župnik v Kilronanu. Pozvonil sem. Prihitela je Hana, ki je prinesla vse potrebno. Ponudil sem mu vino.

»Izvolite!«

Odločno je nalil svoj kozarec prav do vrha, ga tako spretno izpil, da ni zlih nobene kapljice, postavil kozarec nazaj na mizo in ga napolnil z gorko vodo. Takoj je vzbudil moje občudovanje: Ta pa zna!

»Gotovo kadite?« sem rekel, ko je bilo to končano.

»V vašem lepem salonu si ne drznem misliti na kaj takega, gospod. Cigaretni dim obvisi med zastori in...«

Kakteje uničujejo Avstralijo. Avstralska vlada je razpisala nagrado 2 in pol milijona dinarjev za sredstvo, ki bi uničilo kakteje na avstralskih tleh. Ze l. 1916. je ta rastlina zavzemala 11 milijonov hektarjev avstralske zemlje, danes se širi že na 17 milijonov ha in ni ga pripomočka, ki bi zadržal to silovito rast. Ogenj in lopata sta brez moči. Nekaj časa so meli, da bi ustavili nadaljnje prodiranje žilave rastline s tem, da bi v suhih mesecih pustili na polju kaktej razpoložljive črede goveje živine, ovce in konje. Poskus se je zaključil neuspešno, kajti Avstralija bi morala imeti neprimerno večjo množino teh živali, če bi hotela priti temu zlu do živga. Čeprav je glede čred na bogatejša dežela na svetu. Tudi kemična sredstva ne zabeležijo nič. Rastlina se upira vsemu strupu. Če ne najdejo v teku bližnjih let učinkovitega sredstva proti nenavadni nadlogi, se bo kmalu večji del Avstralije spremenil v neplovdovito, a kaktejani posejano pustinja. Ze sedaj se je moralo nešteto farmarjev izseliti z vsem imetjem iz krajev, kjer se širi to zlo.

„Pobrigaj se za dober tek, prihranil boš si dragi lek!“

Glej, kaj pravi ljudski pregovori! Ze to dokazuje, da so dober tek smatrali vedno za ključ dobrega zdravja. Dandanes pa je vsled slabe hrane ali vsled življenjskih pritiskov kaj pogostejši nered prebavnih organov, kar se predvsem pojavi v pomankanju teka, dalje — glavobolu, pritisku krvi v glavo, vzdigovanju, napetosti, krčih, studu do jedi i. t. d.

Ako se taki pojavi zanemarijo, pride lahko do zelo težkih obolenj in težav. Pobrigaj se za dober tek, torej pomeni, da se mora dobiti dober tek, ako ga ni, in zato se priporoča močna Švedska tinktura »Elae« (Švedske kapljice) lekarnarja Fellerja, ki vrhu tega, da je zelo tečna, fino aromatična pijača, zelo uspešno vpliva na delovanje prebavnih organov, in povzročuje v želodcu občutek prijetne svežosti zelo dobro vpliva na splošno razpoloženje in sposobnost za delo. — 2 steklenici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— obenem z zavojnico in pošiljajo pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Denja, Elzberg št. 16. — Lahko sredstvo za čiščenje »Klasc-pilule« (6 škatel Din 30.—) Odobreno po ministr. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 309. z dne 24. marca 1928.

Dijak je prišel k neki gospodini na stanovanje in hrano. Pa so bile porcije zelo, zelo pičke.

Neko opoldne ga je gospodinja nagovorila:

»Tako pozno kot snoči, ne smete več hoditi domov in jaz ne bom več vstajala iz tople postelje ter vam odpirala vrata.«

»Saj kmalu ne bo treba,« je odvrnil dijak, kajti če bodo še nadalje takole majhni porcijoni, se bom lahko skozi ključavnico splazil v vežo.

BRZOPARILNIKI

Z garancijo od 501 do 3001 od Din 350.— naprej.

Anton Krhne

kličevarstvo in izdelovalstvo brzoparilnikov
Ljubljana, Cegarjeva ulica št. 12

Ker je kriza za denar, dobro premislite, kje boste kupovali blago za obleke. Priporočamo Vam, da se držite le že vsem znane trgovine

F. I. GORIČAR »PRI IVANKI«

Ljubljana, Sr. Petra cesta 29.

ki je še na glasu, da se tam res še najbolje kupi, kjer dobite za nizko ceno prvovrstno blago, tako n. pr.: za moške obleke vsakovrstne kamgarne od 60 Din naprej, za ženske obleke volnene od 82 Din naprej, krepdešin od 44 Din, najboljšo pralno svilo od 16 Din, delen od 10 Din, zelo trpešno cvrtno blago za vsakdanje obleke po 10 Din, za moške delavne srajce od 8 Din, kontenino belo in rujavo od 5 Din, najboljša 10 Din, platno za rjuhe od 15 Din, najboljša 22 Din, za kapne 24 Din. Dalje izdelovane lepe damske pražne obleke in bluze, otroške obleke, predpasnike, kombinize, moške delavne in pražne srajce in kravate, nogavice, dežnike, potrebščine za krojače in šivilje itd.

Naše geslo je vedno: Majhen a tem gostejši zaslužek

SUHE GOBE

kupujemo po najvišji dnevni ceni.

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 5.

»Zdi se, da imate veselje nad vašim sinom, ko tako pridno igra nogomet.«

»Da, če bo tako pridni pri delu, kot je zdaj pri igri, nam bo naša kmetija še celo dobiček donajala.«

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino ADLER-GRIZNER za dom, industrijo in obrt v vseh opremljenih.

Istotem švicarski pilotni stroj DUBIED

»ruk v veseleju brezplačen, — Nizke cene

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

Telefon 2943

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Večletna garancija.

Tudi na obroke.

VABILO NA VELIKO ODPRODAJO!

Cenjeno občinstvo vlijudno vabim na veliko odprodajo raznega blaga po globoko znižanih cenah. Odprodajalo se bode sledeče blago:

Vse vrste čevlji, nogavice, dokolenice, žepni robci, naramnice, razno moško in žensko perilo, vse vrste pletene kopalne obleke in druge pletenine. Nadalje se bode odprodajalo razno galanterijsko blago, jedilno orodje, žepni noži, škarje, lasestrižniki, servisi, harmonike, klarineti, violine in orglice. Isto se bode odprodajalo zlati in srebrni predmeti: stenske in žepne ure, uhani, verižice, prstani in zapetnice. Zraven drugih predmetov si boste tudi lahko nabavili raznega manufakturnega blaga, katerega bom prodajal pe globoko znižani ceni.

Za obilni obisk se vlijudno priporočam, spoštovanjem

ANTON SAVNIK — Školja loka.

Da si prihrani streške za novo opremo

Zupančič si je znal s spretno reklamo v dnevnem časopisju pridobiti za svojo spekerijsko trgovino tako veliko število stalnih odjemalcev, da je začel premišljati, ali ne bi kazalo, da odpre na drugem koncu mesta — podružnico.

Če se Zupančič odloči za kakšno stvar, se žele po temeljitih premišljanjih, kajti njegovo načelo je: Zmanjšuj riziko na minimum!

Zato se je po prvih ugodnih informacijah informiral še na magistratu, v kakšnem razmerju so si prijave in odgovodi obrti in trgovskih obratov. Na svoje začudenje je svedel, da je več prijav kakor odgovodi in da torej ta premetenana kriza le ni tako huda, kakor pripovedujejo. Nu, zdaj se je pa kar precej odločil. Najel je lokal za podružnico, obseem pa — da si prihrani stroške za novo opremo — sestavil tale mali oglas:

Ta oglas v »Slovenec«
»Kupimac«
stane 7.— Din.
Vanka beseda
50 par.

Opremo za trgovino
dobro ohranjeno
kupim. Ponudbe pod
»Takoje« na upravo
»Slovenec«

Tak mali oglas bi veljal v Domoljubu 30 Din, za stalne Domoljubove naročnike pa le 15 Din,

„Veliki z malimi oglasi!“

KOLESA

najboljših znamk, šivalne stroje, pnevmatiko in vse posamezne dele kupite najceneje pri stari domači trdki M. R. PLEVEL v Preski pri Medvedah.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali oje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozlroma obrtali pomočnikov ali vajencev in narobe.

Vajenca z vso oskrbo v hiši sprejme Franc Rožanc, čevljar, Begunje 55 nad Cerknico.

Bika, lepe rasti, pine, gavca, 25 mesecev, 470 kg, pri licencovanju 1932 27 točk, proda Gregori Jože, posestnik, Podkoren 70, Kranjska gora.

Kmetijsko dekle večja kuhe in gospodinjstva, z dobrim izprijemal m, srednjih let, išče službo na deželi. Pisma na upravo pod št. 7829.

Suhe gobe po najvišji dnevni ceni kupuje spekerijska in kolnijaalna trgovina »Pri Miklavcu« Ljubljana, Vodnikov trg — Semenšče.

Prodaja montažne kolesne plemenske živine dne 26. junija 1932 ob pol treh popoldan. Prostovoljna licitacija 5 krav, 5 telic, 5 bikov, sedem letni molzni primer 4625 l mleka na eno kravo. Izključna cena je tražnina na podlegi živo teže kg po 5.— do 10 Din. Natančnejši podatki v Kmetovalcu. Oskrbništvo Novikloštor, Sv. Peter v sav. dolini pri Celju.

Posejila brez obresti za odkup zemljiško-knjižnega dolga in nakup posestva podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. 1860 potnike!

Dehtica 14 do 17 let stara se sprejme k otroku. — Anton Zagar, Sr. Gameljno 42. St. Vid nad Ljubljano.

Mlatilnico na motorni pogon s tresali in z veliko reblo, prav malo rabljen, takoj prodam — Naslov v upravi »Domoljuba« št. 9022.

Zadovoljni boste, ko ste nosili čevlje, kupljene pri Jerneju Jernejcu Zapoge p. Smoletnik. — Samo ročno delo.

Novo sekire, cepilo, krampe in drugo poljedelsko orodje prodaja Ivan Stroj, kovač, Gorje pri Bledu.

Kuharico prvovrstna ki upravlja tudi druga domača dela, sprejemem takoj. Slavica Božić, Kranj.

Čevljarstva vajenca sprejemem s hrano in stanovanjem. Tiso Borca, čevljar, Homec p. Radomlje.

Neče v stroj vse vrste na podplate, notranjike, črno in ružno gornje usnje, blank, kozmato podlogo i. t. d. sprejema J. Lavrič, unjarsija, St. Vid pri Stični. Surove kože polijite na postajo Stična.

Mizarskega vajenca sprejme Ivan Kuhar Višmarje št. 69, St. Vid nad Ljubljano.

Prehlic. Podpisana oboda, katere sem izreka proti gospe Mariji Roman iz Svetja, ker ost tega ni kriva, in se s hvajljem, da odstopa od tožbe. — Jera Ga get, Sp. Senica.

Kupujte domače

blago! Lahko in hitro košnjo boste imeli s kosami — Garantirano blago!

„BLISK“ „ČUDO“ in Naravnosilec iz tovarne kos, srpov in lopat ter slamoreznih ktiol K. GLOBOKNIK, TRŽIČ

zahtevajte jih pri vseh trgovcih!